

เคราะห์กรรมของนายอินเสน

วิบูล วิจิตรวาทการ

ตอนที่ 1

ในแผ่นดินของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 มหาประเทศตะวันตก เช่น อังกฤษ แสดงความสนใจต่อกรุงสยาม ประรณาที่จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเราอย่างใกล้ชิด

ฝรั่งเขาได้ข่าวว่า เรามีพระมหากษัตริย์ที่ฉลาดปราดเปรื่อง สนพระทัยต่อเหตุการณ์ในทวีปยุโรป และสามารถตรัสเจรจากับเขาเป็นภาษาอังกฤษได้

ประเทศอังกฤษจึงส่งราชทูตมาเฝ้าถึงบ้านเมืองเรา และฝ่ายเราก็ให้การต้อนรับเขาอย่างสมเกียรติ

สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงอธิบายไว้ในหนังสือ ลัทธิธรรมเนียมต่าง ๆ ภาคที่ 9 ว่า

“เมื่อปีเถาะ พ.ศ. 2398 เป็นปีที่ 5 ในรัชกาลที่ 4 สมเด็จพระราชินีวิคตอเรียพระเจ้าแผ่นดินอังกฤษ ทรงแต่งตั้งเซอร์ร็อน เบาริง เป็นอัครราชทูต เชิญพระราชสาส์นและเครื่องบรรณาการ เข้ามาถวายพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

เพื่อจะขอทำหนังสือสัญญา ให้ประเทศอังกฤษกับประเทศสยามมีพระราชไมตรีตามประเพณีประเทศที่เป็นอิสสระเสมอกันสืบไป

ที่จริงอังกฤษกับไทย ได้เริ่มมีไมตรีกันตั้งแต่สมเด็จพระเอกาทศรถครองกรุงศรีอยุธยา เป็นเวลาแรกที่อังกฤษจะมากำขายถึงเมืองไทยในรัชกาลนั้น

แต่นั้นมาพระเจ้าแผ่นดินอังกฤษกับพระเจ้าแผ่นดินสยาม ก็มีพระราชสาส์นและส่งราชบรรณาการไปมาถึงกันเนื่อง ๆ แต่ไม่ปรากฏว่าได้เคยแต่งราชทูตแต่ราชสำนักฝ่ายใดไม่ถึงอีกฝ่ายหนึ่งเหมือนอย่างฝรั่งเศส

พระราชสาส์นและศุภอักษรเสนาบดีที่อังกฤษกับไทยมีถึงกัน เป็นแต่ให้พวกพ่อค้าเป็นผู้เชิญไปมา จนสิ้นสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี มาถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี

ในรัชกาลที่ 1 ทางประเทศยุโรปกำลังเกิดสงครามนะโปเลียน ฝรั่งเศสชาติต้องกังวลด้วยการสงครามนั้นอยู่ช้านาน จน พ.ศ. 2353 พวกสัมพันธมิตรจึงมีชัยชนะนะฝรั่งเศส แต่นั่นอังกฤษก็มีอำนาจมากขึ้นทางประเทศตะวันออก...

อังกฤษทราบว่าพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงศึกษาทราบภาษาอังกฤษ และมีพระราชหฤทัยนิยมต่อการที่จะสมาคมกับฝรั่ง เข้าใจว่ารัฐบาลไทยคงจะไม่ถ้อออกตัวอย่างจีนเหมือนแต่ก่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รัฐบาลอังกฤษจึงเปลี่ยนความคิดเดิม แต่งให้เซอร์ยอน เบาริง เจ้าเมืองฮ่องกง เป็น
อัครราชทูตเชิญพระราชสาส์นของสมเด็จพระราชินีวิกตอเรีย กับเครื่องราชบรรณาการเข้ามาขอทำ
หนังสือสัญญาโดยทางไมตรี”

หลังจากอังกฤษเขาส่งราชทูตมาเฝ้า เสร็จจากทำสัญญาค้าขายระหว่างประเทศเรียบร้อยแล้ว
เขาอนุญาตส่งกงสุลมาอยู่ประจำที่เมืองเรา คนแรกที่ส่งมาคือนาย Hillier ซึ่งไทยเราเรียกว่า มิส
หิ้นเล

ท่านผู้อ่านจะสังเกตได้ว่า เราแปลงมิสเตอร์ เป็นมิสเฉย ๆ ทั้งนี้ได้หมายความว่ากงสุล
อังกฤษนี้เป็น Miss หรือนางสาว เพียงแต่ฝรั่งนั้นพูดเร็วไทยเราได้ยินคำว่า มิส ถนัด แต่คำว่าเต
อร์นั้น ผ่านหูไป

มิสเตอร์ฮิลเลีย เลยเปลี่ยนเพศกลายเป็น มิสหิ้นเลไปเสีย นายฮิลเลีย กงสุลอังกฤษคนแรกนี้
ในประวัติศาสตร์กล่าวว่า เป็นคนที่ไม่ค่อยจะยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่น่าจะเป็นนักการทูตเลย

เพราะมักจะหน้าตาบูดบึ้ง พูดจาไม่อ่อนโยนเรียบริบร้อย ไม่ทราบว่าเป็นเพราะต้องการทำท่า
ปั้นปึ่งแสดงอำนาจให้ทายเราเกรงกลัวหรือเปล่า

สมเด็จพระจอมเกล้า ฯ เองก็ทรงเคยปรารภเกี่ยวกับนายฮิลเลียหน้าบูดนี้ไว้ว่า เป็นคน
”จองหงแลโงมมาก”

อย่างไรก็ตาม เมื่อกงสุลฮิลเลีย เข้ามาถึงเมืองไทย เราก็ก่อนรับอย่างดีสมเกียรติสม
ฐานะ มีหมายรับสั่ง เรื่องจัดการรับรอง มิสหิ้นเล กงสุลอังกฤษ ที่จะมาอยู่ประจำกรุงเทพ ฯ ให้
จัดการรับให้พร้อมทุกหน้าที่ มีใจความว่า

“ด้วยพระยาพิพัฒน์โกษา รับพระบรมราชโองการไล่เกล้า ฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ สั่ง
ว่า

กงสุลอังกฤษซึ่งจะเข้ามาตั้งอยู่ ณ กรุงเทพ ฯ ตามหนังสือสัญญานั้น บัดนี้มีมิสหิ้นเล กงสุล
อังกฤษมากับเรือกลไฟชื่อออกแตรม เข้ามาถึงนอกสันดอนที่ทอด ณ วันเดือน 7 ขึ้น 2 ค่ำ ปีมะโรง
อัฐศก ได้รับมิสหิ้นเลขึ้นมาอาศัยอยู่ที่ตึกรับทูต ณ กรุงเทพ ฯ

แต่ ณ วันเดือน 7 ขึ้น 7 ค่ำแล้ว กำหนดมิสหิ้นเลแลกงสุลจะได้เข้าเฝ้าทูลละออง ฯ ณ พระ
ที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ณ วันเดือน 7 ขึ้น 10 ค่ำ ปีมะโรงอัฐศก เวลาบ่ายโมงหนึ่ง เสด็จออกครั้งนี้
เหมือนอย่างเมื่อครั้งตอนดาริดโฆ กงสุลพุกเกศเข้าเฝ้าทูลละอองครั้งก่อนนั้น

ให้มหาดไทยกลาโหมหมายบอกข้าทูลละออง ฯ ผู้ใหญ่ ผู้น้อย ฝ่ายทหารพลเรือน นุ่งสมปัก
ตามธรรมเนียม ใส่เสื้ออย่างน้อยต่างสีเข้าเฝ้าจทุกคน เสด็จขึ้นแล้วแขกเมืองยังไม่ลุกจากที่เฝ้าอย่า
ให้ลุกเดินไปเดินมาเป็นอันขาด”

คำประกาศนี้ ฟังดูก็น่ารักดี เพราะมีการเตือนไว้ทั้งด้านการแต่งตัว และกิริยามารยาท
ข้าราชการไทยในสมัยโบราณนั้น มิได้นิยมใส่เสื้อกันทุกคนไป วันใดให้อากาศร้อนอบอ้าวก็อาจจะไม่
ใส่เสื้อเสียเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อนางแอนนา ลีโอโนเวนส์เดินทางมารับเป็นครูสอนภาษาอังกฤษในพระราชวัง เธอบันทึกไว้ว่า

รู้สึกตกใจและอายเมื่อพบกับเจ้าพระยาโกษาธิบดีครั้งแรก เพราะท่านนั่งจูงกระเบนแต่ไม่ใส่เสื้อเลย

เพราะฉะนั้น เนื่องจากฝรั่งเขาถูกคนไม่ใส่เสื้อว่าเป็นเรื่องน่าอาย ทางไทยเราจึงต้องมีการกำชับกันให้ข้าราชการผู้ใหญ่ ผู้น้อย ทหารและพลเรือนต่างใส่เสื้อต่างสีโดยทั่วหน้า

และขอให้ระมัดระวังเรื่องมารยาทเวลาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับอยู่ ก็แน่ใจว่าทุกคนจะมอบกราบอยู่อย่างเรียบร้อย แต่พอพระองค์เสด็จออกไปจากห้องพระโรงแล้ว ก็ขออย่าให้จูงจ้านวุ่นวายลุกขึ้นเดินไปมาคุยกันเสียงลั่นไป

ขอให้รอให้แขกฝรั่งเขากลับเสียก่อน ให้ปฏิบัติตามแบบเดียวกับตอนที่กงสุลทุกเทศเข้าเฝ้า คำว่า กงสุลทุกเทศนี้ ท่านผู้อ่านคงทราบดีว่าหมายถึงกงสุลจากประเทศโปรตุเกสนั่นเอง

ในคำประกาศนี้ ได้มีการสั่งงานให้คุณรักษาราชฤตินำพระเก้าอี้ทองมาตั้งสำหรับสมเด็จพระจอมเกล้า ฯ ประทับ ให้นำพรมใหญ่ไปปูที่พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ให้จัดเสื่อลวดไว้สำหรับแขกเมือง

คำว่าเสื่อลวดนี้ ผู้เขียนเองก็ไม่แน่ใจว่าหมายถึงอะไรแน่ ว่าตามคำนี้ก็ถึงเสื่อที่สานด้วยลวดซึ่งไม่น่าจะนั่งได้สบายเลย นอกจากจะแข็งกันแล้ว ถูกแดดก็คงร้อนจัดแต่ต้องไม่ได้

นอกจากนั้นแล้ว เรายังจัดตั้งขบวนทหาร แต่งเครื่องแบบอย่างฝรั่งให้เขาดู เขาจะเห็นว่าเรานี้ศิวิไลซ์

“อนึ่งให้กรมแสงในช่วยช่วยจัดกำนันลุ่มสมปักตามธรรมเนียม ใส่เสื่ออย่างน้อยเชิญพระแสงทวน 40 คน เข้าไปเชิญในพระที่นั่งตามเคยให้พร้อม

ให้กรมแสงป็นต้นจัดกำนันลุ่มสมปักตามธรรมเนียม ใส่เสื่ออย่างน้อยเชิญพระแสงป็น 40 คน เข้าไปเชิญในพระที่นั่งตามเคย

ให้เกณฑ์หัดแสงในจัดพันทนายนุ่งกางเกงคาดเกี้ยวลายถือปืนรางแดง ล้อมวงที่พระที่นั่งตามเคย 100 คน”

นอกจากนั้น เราก็จัดเครื่องบริโภครับแขก มีบุหรี หมากพลู น้ำร้อน กาแฟ ผู้รับผิดชอบเรื่องบุหรีหมากพลูคือขุนทินบรรณาการและขุนธรรมาภิบาล คงทำงานกันเพราะชื่อคล้องกัน

ส่วนกาแฟน้ำร้อนนั้นเป็นหน้าที่ของมหาดเล็ก ผู้เขียนมีความสงสัยอยู่ว่า แขกเมืองชาวอังกฤษนั้น เวลาเข้าจะต้องยื่น หรือเราจะมีเก้าอี้ให้เขานั่งแบบฝรั่ง

เพราะในสมัยพระนารายณ์มหาราชนั้น เราก็ตระหนักดีว่าจะบังคับให้ฝรั่งเขานั่งกับพื้นมอบกราบแบบไทยเรานั้น เป็นการไม่สมควร เราจึงจัดให้ทูตฝรั่งเศส คือเซอร์วาเลีย เดอ โชมองนั้น ลูกขึ้นยืนเวลาถวายราชสาส์นต่อองค์พระนารายณ์ และมีเก้าอี้ให้นั่งต่อหน้าพระพักตร์ เวลาทรงสนทนาด้วย

ในการกงสุลอังกฤษเข้าเฝ้าสมเด็จพระจอมเกล้า ฯ นี้เราก็จัดโต๊ะเก้าอี้ให้ฝรั่งนั่งเหมือนกัน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สว่นไว้อำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“อนึ่งให้พระหลวงและล่ามพนักงานกรมท่าจัดโต๊ะเก้าอี้ให้แขกเมืองนั่งที่ศาลาลูกขุนให้พอ
ให้นำแขกเมืองขึ้นประตู่ท่าพระ แล้วนำเข้าเฝ้าตามเคย”

กงสุลฮิลเลี่ยนี่ พอเข้ามาประจำกรุงเทพ ฯ ก็เริ่มวางท่าขอนั้นต้องการนี้ สมเด็จพระจอม
เกล้า ฯ ก็ทรงพยายามแผ่พระเมตตา พระทรงปรารภจะให้กรุงสยามและมหาประเทศอังกฤษเป็น
ไมตรีต่อกัน

แต่ถึงกระนั้นก็จะทำให้กลุ่มพระทัยไม่น้อย เพราะทรงปรารถนาไว้ในจดหมายถึงคณะทูต
ไทยที่กรุงลอนดอนว่า

“เหมือนอย่างกงสุลฮิลเลี่ยนี่ เมื่อแรกพอเข้ามา ก็ทำหน้าที่บั้งบั้งปังปังชิงโล พอมาอยู่ได้สองสาม
วันก็จะเร่งเอานั่นเอานี่ ครั้งต่อไปไม่ทันให้ไม่ทันก็ขู่ข่มขีว่าจะฟ้องจะร้องจะเอาเรือรบเข้ามาทีเดียว ใช้
สายเอกไปทุกประการ ขู่ไทยเว้นก็แต่ละวัน”

กงสุลฮิลเลี่ยนี่ แผลงฤทธิ์อยู่ที่กรุงเทพ ฯ ได้เพียง 4 เดือน พระสยามเทวาธิราชคงจะ
หมั่นไส้นายฝรั่งจ้องทองคนนี่เต็มที และดลบันดาลให้เป็นโรคบิด คือมีเชื้อแบคทีเรียเข้าลำไส้
ท้องร่วงอุจจาระแตกอยู่หลายวันก็ถึงแก่ความตาย ผู้ที่รับภาระเป็นกงสุลต่อไปชื่ออินเยล ซึ่งก็มีท่าทีดี
กว่าเพียงนิดเดียว

สมเด็จพระจอมเกล้า ฯ ทรงกล่าวว่า

“กงสุลฮิลเลี่ยนี่ เห็นเป็นลันดานเจ้าทุกข์เจ้าร้อน ออดแอด ไม่ยิ้มแย้มแจ่มใส ถึงไม่เป็นคน
ดุร้ายอะไร ก็เป็นทุกข์เป็นร้อนทอดถอนัก หน้าตาเหนียวเดียว”

กงสุลฮิลเลี่ยนี่ ก่อนตายได้ขอขบประมาณรัฐบาลอังกฤษเพื่อซื้อที่และสร้างสถานกงสุลเป็น
เงินถึง 6,000 ปอนด์

สมเด็จพระจอมเกล้า ฯ ได้ทรงอนุญาตเรียบร้อย กำหนดที่ข้างแม่น้ำเจ้าพระยาใต้สถานทูต
โปรตุเกส เป็นเนื้อที่ใหญ่ถึง 11 ไร่ ซึ่งก็เป็นทีพอใจของนายฮิลเลี่ยนี่และนายอินเยลยิ่งนัก

แต่ก่อนที่จะมีการก่อสร้างขึ้น ก็เกิดเรื่องใหญ่เพราะข้าราชการสถานกงสุลอังกฤษอีกคนหนึ่ง
ชื่อ นายพัตติโคมบ์ (Paddicombe) เกิดอยากซื้อที่เพิ่มเติมในพระนคร ตั้งใจจะปลูกบ้านอยู่เอง หรือ
จะทำเป็นที่ทำงานเพิ่มเติมของสถานกงสุลอังกฤษก็ไม่มีใครทราบ

เผชิญในสมัยนั้น เรามีกฎหมายประจำเมืองอยู่ว่า ชนต่างชาติจะซื้อที่ในรัศมี 200 เส้นจาก
กำแพงเมืองไม่ได้ จะผิดสนธิสัญญา เราไม่อยากให้ฝรั่งอยู่ใกล้เขตพระราชวังนัก เตียวท่านจะเอาเป็น
สองยิงทำร้ายเจ้านายของไทย

นายพัตติโคมบ์นั้นก็ทราบกฎหมายของเราดี แต่ฝรั่งชาวอังกฤษคนนี่ไม่ค่อยมีความเป็นผู้ดี
ถ้าไม่วางบั้งแผลงฤทธิ์ หรือหน้าตาเหนียวเดียวบอกบุญไม่รับ ก็กลับกลอกกะล่อนปลิ้นปล้อน นาย
พัตติโคมบ์นี่ ซื้อที่แล้วใส่ชื่อบ่าวคนหนึ่ง ให้อายฟุงเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์

หลังจากนั้นก็จ้างข้าราชการไทยคนหนึ่งชื่อนายอินเสน ให้ทำสัญญาเช่าระหว่างอายฟุงกับ
นายพัตติโคมบ์ เป็นเวลานานถึง 99 ปี ให้ผู้เช่ามีสิทธิ์ยึดโฉนดไว้จนกว่าจะหมดสัญญา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่อุบายฝรั่งอันนี้ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะเมื่อนายพัคดิโคมป์และอัยบ่าวฟุงเอา สัญญานี้มาแสดงต่อเจ้าพนักงานไทยเพื่อให้รู้เห็นเป็นพยาน

ฝ่ายไทยเราก็ไม่ยอมรับรองให้ เพราะเห็นชัดว่าเป็นการหลีกเลียงกฎหมาย ข้าราชการไทย จึงนำเรื่องขึ้นกราบทูลสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโดยตรง เมื่อส่งได้รับฟังก็พิโรธอย่างมาก

ไม่มีบันทึกไว้ว่าอัยฟุงถูกลงโทษอย่างไร แต่นายอินเสนนั้น ทรงสั่งให้เอาตัวไปเขียน 99 ที่ ให้เท่ากับสัญญา 99 ที่ได้บังอาจร่างสัญญาให้กับฝรั่ง

นายอินเสนนั้นเป็นคนมีความรู้ สังกัดอยู่ในกรมอาลักษณ์ คงเปรียบเทียบเท่าทนายความใน สมัยนี้

ไพร่สมัยต้นรัตนโกสินทร์นั้นมีสภาพชีวิตดีกว่าครั้งกรุงศรีอยุธยา คือต้องทำงานให้หลวง เพียงปีละ 3 เดือน อีก 9 เดือนจึงมีสิทธิ์หางานพิเศษเลี้ยงชีพและครอบครัวได้

นายอินเสนจะไปรับงานจากกงสุลอังกฤษด้วย เพราะเป็นคนที่มีความรู้ทั้งภาษาไทยและ อังกฤษ

ท่านศาสตราจารย์ขจร สุขพานิชจากคณะวิชามนุษยธรรมและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒได้บันทึกว่า

“นายอินเสนเป็นใคร นายอินเสนเป็นไพร่ผู้หนึ่ง แต่มีความรู้หนังสือ สังกัดอยู่ในกรม อาลักษณ์ ในขณะที่เข้าเวรก็ไปประจำทำงานที่กรมอาลักษณ์ ครั้นออกเวรก็มีอิสระที่จะทำงานเลี้ยง ชีวิตไปตามวิถีของสังคมเก่าในครั้งนั้น

การที่นายอินเสนจะไปติดต่อกับฝรั่งรับทำการงานให้ฝรั่ง ก็ไม่ผิดปกติประการใด เพราะใน รัชกาลที่ 3 ก็มีคนไทยผู้รู้หนังสือไปรับจ้างเป็นครูสอนภาษาไทยให้พวกมิชชันนารีอเมริกันอยู่แล้ว และรัฐบาลในครั้งนั้นก็ไม่เคยเอาโทษเอาผิดแต่ประการใด...

เหตุใดในหลวงจึงทรงกริ้วนายอินเสน ... ในหลวงคงทรงรู้จักนายอินเสน เพราะพระองค์ทรง สนพระทัยในกรมอาลักษณ์อยู่มาก เห็นได้จากประกาศรัชกาลที่ 4 ซึ่งครูสุภานำมาตีพิมพ์จำหน่าย มี มากด้วยกันถึง 5 เล่ม

กรมอาลักษณ์มีหน้าที่เป็นพนักงานเรียบเรียงข้อความที่จะประกาศลงเป็นหนังสือแล้วนำขึ้น ทูลเกล้าฯ ถวายให้ทรงตรวจแก้ก่อนประกาศ...

นายอินเสนเป็นไพร่สังกัดในกรมอาลักษณ์ ด้วยเหตุนี้กระมังที่ในหลวงทรงรู้จักตัวนาย อินเสนอยู่ก่อนแล้ว และเมื่อทรงทราบว่าผู้ที่พระองค์ทรงรู้จักและเคยใช้สอย ไปร่วมมือกับฝรั่ง กระทำความผิด ความกริ้วของพระองค์จึงคงพลุ่งขึ้นอย่างฉับพลันทันใด”

วิธีเขียนกันในสมัยโบราณนี้ มักนิยมคว่ำเขียนเป็นส่วนมาก คือผู้ถูกโบยนั้นต้องนอนคว่ำ หน้าบนพื้นกระดานหรือพื้นดิน เขยียดแขนทั้งสองไปข้างหน้า มีเจ้าพนักงานยึดมือด้านหน้า 1 คน ยึดเท้าด้านหลัง 1 คน และมีผู้เขียนด้วยหวายอีกคนหนึ่ง

มีการขานรับนับจำนวนกันจนกว่าจะครบตัวเลขที่ได้กำหนดไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หายนันฟาดลงที่ไหล่และหลังซึ่งจะฉีกหนังและเนื้อเป็นรอยเลือดออกทุกครั้งไป คนที่ถูกเขียนหลายสิบปีนั้น ผิวหนังจะถูกฉีกขาดจนเหลือแต่ไขมันและกล้ามเนื้อ

หากสลบไปก็จะมีกรหยุดเขียนเอาน้ำราดหน้าให้ตื่น เพื่อจะได้รู้สึกและทนทุกข์ทรมานต่อไป

ผู้หญิงนั้น มักโดนเขียนอีกแบบหนึ่ง คือถูกถอดเสื้อเปลือยอก ผูกข้อมือสองข้างไว้เหนือหัว แล้วเอาเชือกโยงไว้กับยอดเสาไม้หรือค้ำชื่อหลังคาและโอบด้วยหวายบนหลังเช่นเดียวกัน

ผู้เขียนไม่ทราบว่าการโบยผู้หญิงแบบนี้ เป็นเพราะต้องการหลีกเลี่ยงไม่ให้สตรีต้องนอนคว่ำทับถันนมของตัวเอง หรือการบังคับให้เปลือยอกมัดมือโยงกับที่สูงก่อนปวดหลังนั้น มันกระตุ้นความรู้สึกด้านเพศของผู้กระทำโทษมากกว่า

ในสมัยกรุงศรีอยุธยา นั้น ยิ่งทารุณป่าเถื่อนขึ้นไปอีก เพราะมีการเอาเกลือทางบนหลัง ให้แผลนั้นเจ็บแสบมากขึ้น หรือเอาหวายชุบปัสสาวะก่อนหวด ซึ่งมีผล 2 ทางคือหนึ่ง ทำให้แผลแสบมากขึ้น และปัสสาวะสกปรก มักมีเชื้อแบคทีเรียปนอยู่ ทำให้แผลนั้นอักเสบต่อไปอีกด้วย

ในรัชกาลของพระเพทราชา นั้นบาทหลวงฝรั่งเศสบันทึกไว้ว่า เขียนบนอนหงายก็มี คือให้ผู้รับโทษนอนหงายบนพื้น แล้วเอาหวายหวดบนหน้าท้อง

สิ่งหนึ่งที่ฝรั่งเขบันทึกไว้ด้วยความแปลกใจ คือเวลาคนไทยโดนเขียนนั้น จะไม่มีเสียงร้องโอดครวญไวยวายเลย ผู้ถูกโบยจะเงียบกริบ กัดปากกัดฟันรับกรรมอย่างไม่มีเสียง

ทั้งนี้เพราะไทยเรารู้กันว่า การร้องส่งเสียงดังเป็นการไม่เรียบร้อย อาจจะมีผลให้นายโอรสสั่งโบยมากขึ้นก็ได้

(อ่านต่อฉบับหน้า)